Lieta Nr.C05029511
CA0178-16/12

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
Valmierā 2016.gada 29.martā

VIDZEMES APGABALTIESAS CIVILLIETU TIESAS KOLĒĢIJA:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Z.Cera,
tiesnesis A.Bukavs, tiesnesis D.Lazdiņš,
sekretāre S.Ābola-Kalniņa,
piedaloties /pers. F/,

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. G/ prasībā pret /pers. H/ un /pers. F/ par īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu, izlikšanu no garāžas, zemes nomas attiecību atzīšanu un nomas maksas parāda piedziņu sakarā ar /pers. G/ apelācijas sūdzību par Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2012.gada 31.oktobra spriedumu un

K O N S T A T Ē J A,

ka /pers. G/ tiesā 2011.gada 21.aprīlī cēlusi prasību pret /pers. H/, lūdzot tiesu:
1) atzīt prasītājai īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu – garāžu Nr.53, /adrese/;
2) piedzīt no /pers. H/ zaudējumus 1122,60 Ls (1597,32 EUR);
3) izlikt /pers. H/ no garāžas Nr.53, /adrese/ ar visām viņam piederošajām mantām, tanī skaitā automašīnu.
Ar Vidzemes apgabaltiesas 2012.gada 1.marta lēmumu (1.sēj.l.l.140) lietā kā līdzatbildētājs pieaicināts /pers. F/.
Tiesā 2012.gada 22.maijā saņemti prasības priekšmeta grozījumi daļā par zaudējumu piedziņu (1.sēj.l.l.165-167), lūdzot tiesu:
1) atzīt, ka laika posmā no 1997.gada 1.novembra līdz 2011.gada 31.novembrim starp prasītāju kā iznomātāju un atbildētājiem kā nomniekiem pastāv faktiskās zemes nomas attiecības ar to būtiskām sastāvdaļām: nomas priekšmets - zemesgabals 40 kvm platībā "/Nosaukums A/", Madonā; nomas maksa 90 Ls (128,06 EUR) gadā;
2) piedzīt no atbildētājiem nomas maksas parādu 900 Ls (1280,58 EUR).
Prasība un tās grozījumi pamatota uz Civillikuma 927., 968., 1036., 1038., 1587., 1588., 1651., 1652., 1662., 1716., 1717., 1720., 1756., 1757., 1759., 1760., 1765., 1770., 1771., 1772., 1773., 1775., 1778., 1779., 1779.^{1}, 1785., 1786., 2112., 2119., 2120., 2123., 2124., 2141., 2144.pantu, likuma "Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937.gada Civillikuma ievada, mantojuma tiesību un lietu tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un piemērošanas kārtību" 14.panta pirmās daļas 5.punktu, ceturto daļu.
Prasībā un prasības priekšmeta grozījumos norādīts, ka uz prasītājai piederošās zemes "/Nosaukums A/", Madonā atrodas piecas garāžu būves ar adresi /adrese/. Garāžu Nr.53 lieto atbildētājs /pers. H/.
Prasītājai īpašuma tiesības uz garāžu atzīstamas kā zemes īpašniecei, jo garāža kā patstāvīgs īpašuma objekts nav ierakstīta Zemesgrāmatu nodaļā, Valsts zemes dienestā vai pašvaldībā. Neviena cita persona tiesas ceļā nav pierādījusi savas īpašuma tiesības uz minēto garāžu.
Prasības pieteikumā norādīts arī uz apstākļiem, faktiem par garāžu kooperatīva /Nosaukums A/ dibināšanu, likvidāciju un citiem apstākļiem, norādot, ka kooperatīvs /Nosaukums A/ vispār nav sācis darboties, tā likvidācija bijusi fikcija, garāžas nav būvējis kooperatīvs, bet paši automašīnu īpašnieki par saviem līdzekļiem, garāžas nav atradušās ne kooperatīva valdījumā, ne īpašumā, garāžu celtniecība nav notikusi atbilstoši likumdošanas aktu prasībām, garāžas lietotājs nav pierādījis, ka bijis garāžu kooperatīva biedrs.
Prasītājas ieskatā nepastāv neviens no priekšnoteikumiem, lai īpašuma tiesības uz garāžu tiktu atzītas kādai citai personai, nevis prasītājai.
Prasības pieteikuma grozījumos attiecībā par zemes nomas attiecību atzīšanu un zemes nomas maksas parāda piedziņu norādīts, ka atbildētājs vai viņa nomnieki lieto prasītājai piederošo zemi, par to neko nemaksājot. Zemes nomas līgums nav noslēgts. Par zemes nomas faktisko attiecību sākumu uzskatāms 1997.gada 7.novembris, kad prasītāja savas īpašuma tiesības uz zemi nostiprinājusi zemesgrāmatā. Garāža uz šī zemesgabala atradusies pirms tam. Apstākļos, kad par garāžas īpašuma tiesībām ir strīds, tas neatbrīvo garāžas lietotāju no pienākuma maksāt prasītājai maksu par viņas zemes lietošanu. Nomas maksas priekšmets 40 m^2 ietver garāžas apbūvēto laukumu 25 m^2 un pievedceļus. Nomas maksas apmērs 90 Ls (128,06 EUR) gadā noteikts, par pamatu ņemot maksu par zemes lietošanu līgumos, kuri 2008.gadā noslēgti ar citiem zemes lietotajiem. Prasītāja uzskata, ka faktiskās nomas attiecības ir pamats nomas maksas parāda piedziņai un nesaņemtā nomas maksa vienlaicīgi uzskatāma par jau cēlušos tiešu zaudējumu. Ņemot vērā noilgumu, nomas maksas parāds tiek prasīts par laika posmu no 2001.gada līdz 2011.gada 30.decembrim, t.i., par desmit gadiem, gadā 90 Ls (128,06 EUR), kas kopā ir 900 Ls (1280,58 EUR).

Rakstveida paskaidrojumā par prasību (1.sēj.l.l.88) atbildētājs /pers. H/ norāda, ka garāžas īpašnieks ir /pers. F/, no kura garāžu īrējis. Uz paskaidrojumu sagatavošanas brīdi – 2011.gada 16.jūniju garāža vairs netiek īrēta, līdz ar to viņš nevar būt lietā kā atbildētājs.

Rakstveida paskaidrojumā par prasību un tās priekšmeta grozījumiem (1.sēj.l.l.148-150, 179) atbildētājs /pers. F/ norāda, ka viņš nav garāžas īpašnieks, ka arī viņa rīcībā nav dokumentu par garāžas statusu. Tā kā garāžu lietojis, tad starp viņu un zemes īpašnieci no 1997.gada 15.oktobra līdz 2000.gada 15.oktobrim noslēgti trīs zemes nomas līgumi, katrs uz vienu gadu, nomas maksa 6 Ls (8,54 EUR) gadā. Par šo laiku nomas maksa samaksāta pilnā apmērā. Pēc minētā laika posma starp pusēm vairs nepastāvēja nomas attiecības - prasītāja nav piedāvājusi noslēgt jaunu līgumu, kā arī atbildētājam nebija nepieciešamība nomāt zemesgabalu, jo garāžu vairs nelietoja. Līdz ar to atbildētājs prasītājai nav nodarījis zaudējumus. Pēdējos gadus garāžu lietojis /pers. H/, kurš maksājis gada īres maksu kādai trešajai personai. No 2000.gada 15.oktobra, kad pušu līgumattiecības izbeigtas, prasītājai nebija šķēršļu iznomāt zemesgabalu, vai lietot to pašai, kā arī uz to atzīt īpašuma tiesības. Garāžā nav neviena atbildētājam piederoša manta. Atbildētājs neiebilst pret īpašuma tiesību atzīšanu prasītājai.

Ar Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas (kā pirmās instances tiesas) 2012.gada 31.oktobra spriedumu prasība apmierināta daļēji – /pers. G/ atzītas īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu – garāžu Nr.53, /adrese/, telpu grupas kadastra apzīmējums /numurs A/; atzīts, ka laika posmā no 2002.gada 22.maija līdz 2011.gada 30.novembrim starp /pers. G/ kā iznomātāju un /pers. F/ kā nomnieku pastāvējušas zemes nomas tiesiskās attiecības ar to būtiskām sastāvdaļām - nomas priekšmetu - zemesgabalu 40 kvm platībā "/Nosaukums A/", Madonā, nomas maksu - periodā no 2002.gada 22.maija līdz 2007.gada 31.decembrim 6 Ls (8,54 EUR), periodā no 2008.gada 1.janvāra līdz 2011.gada 30.novembrim 11,96 Ls (17,02 EUR); no /pers. F/ par labu /pers. G/ piedzīts nomas maksas parāds 80,50 Ls (114,54 EUR) par periodu no 2002.gada 22.maija līdz 2011.gada 30.novembrim.
Pārējā daļā /pers. G/ prasība pret /pers. F/ noraidīta. Noraidīta /pers.G/prasība pret /pers. H/. Izbeigta tiesvedība prasības daļā par zaudējumu 222,60 Ls (316,73 EUR) piedziņu.
Tiesa prasītājas prasību daļā par īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu – garāžu apmierinājusi atbilstoši Civillikuma 968.pantam un likuma "Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937.panta Civillikuma ievada, mantojuma tiesību un lietu tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un kārtību" 14.panta ceturtajai daļai, ievērojot, ka uz prasītājai piederošas zemes uzceltā ēka (būve), uz kuru citas personas īpašuma tiesības nav ieguvušas, nav nostiprinājušas, kā arī nav pieteikušas savus prasījumus uz to, piekrīt zemes īpašniekam, t.i., prasītājai īpašuma tiesības atzītas uz likuma pamata.
Tā kā lietā nav gūti pierādījumi, ka /pers. H/ strīdus garāžu lieto, prasība pret viņu daļā par īpašuma tiesību atzīšanu uz garāžu noraidīta.
Ņemot vērā, ka atbildētājs /pers. H/ strīdus garāžu nelieto, tajā neatrodas viņam piederoša manta un garāžas atslēgas ir nodotas atbildētājam /pers. F/, lietā nav arī pierādījumu, ka atbildētājs /pers. H/ garāžu būtu lietojis pēc tam, ka viņš garāžu lieto pašlaik, noraidīta prasība daļā par /pers. H/ izlikšanu no garāžas.
Tiesa atzinusi, ka ir pierādīta atbildētāja /pers. F/ saistība gan iepriekšējā, gan arī prasības celšanas laikā ar garāžu Nr.53, t.i., ka garāža atradās viņa valdījumā.

Prasījums par zemes nomas faktisko attiecību pastāvēšanu, nomas maksas apmēra un tā parāda noteikšanu izskatīts par periodu, kas nepārsniedz desmit gadus no prasības celšanas - 2012.gada 22.maija jeb Civillikuma 1895.pantā noteiktajā noilguma termiņā, kurā izbeidzas saistību tiesības.

Ievērojot, ka lietā nav strīds, ka periodā no 2002. gada 22.maija līdz 2011.gada 31.novembrim (tā prasības grozījumos) starp zemes īpašnieci /pers. G/ un garāžas Nr.53 lietotāju /pers. F/ nebija ar līgumu noregulētu nomas tiesisko attiecību, par šo periodu atzīta zemes nomas faktisko attiecību pastāvēšana starp prasītāju kā iznomātāju un /pers. F/ kā nomnieku.

Atsaucoties uz Civillikuma 2120., 2123.pantu par nomas maksas noteikšanu, tā kā attiecīgajā periodā puses par nomas maksas apmēru nebija vienojušās, tad nomas maksu tiesa noteikusi pēc sava ieskata, ievērojot Civillikuma 2123.panta nosacījumus, kā arī Civillikuma 5.panta noteikumus, kas paredz tiesai strīdu izšķirt pēc taisnības apziņas un vispārīgiem principiem.

Tiesa konstatējusi, ka prasītāja un /pers. F/ laika periodā no 1997.gada 15.oktobra līdz 2000.gada 15.oktobrim bija noslēguši vairākus zemes nomas līgumus ar nomas maksu 6 Ls (8,54 EUR) gadā un nomas priekšmetu – 40 kvm zemes no prasītājas īpašuma "/Nosaukums A/", Madonā, ka atbildētājs /pers. F/ nomaksājis nolīgto nomas maksu.

Tiesa norādījusi, ka starp pusēm nav panākta vienošanās par nomas maksu 90 Ls (128,06 EUR) gadā, kā to lūgusi prasītāja. Nav arī ziņu par to, ka strīds par nomas maksas apmēra noteikšanu būtu atrisināts tiesā citā tiesvedībā.

Tiesas ieskatā nepamatota ir prasītājas atsauce uz nomas līgumiem, kas noslēgti starp prasītāju un citiem garāžu lietotājiem, un tajos pielīgto nomas maksas apmēru 10 Ls (14,23 EUR) mēnesī vai vienreizējs maksājums 90 Ls (128,06 EUR) gadā, jo atbildētājs /pers. F/ nav šo darījumu dalībnieks, viņa griba šajos darījumos nav izteikta, līdz ar to līgumos pielīgtais nomas maksas apmērs nav saistošs atbildētājam (Civillikuma 1404.pants). Civillikuma normas par nomas līguma noteikumiem neparedz iespēju iznomātājam vienpusēji noteikt maksājamās nomas maksas apmēru faktiski pastāvošas nomas jeb piespiedu nomas gadījumā. Turklāt jāņem vērā, ka nomas maksa maksājama par zemi, uz kuras atrodas padomju varas gados celtas garāžas, tas ir apgrūtinājums, kas bija zināms prasītājai, atgūstot īpašuma tiesības uz zemi, ka garāžas lietotājs, izmantojot zemi, neveic darbības, kas viņam nestu peļņu.

Prasītāja, minot judikatūru, prasības pieteikumā norādījusi par nomas maksājumu apmēra noteikšanu procentuālā apmērā no zemes kadastrālās vērtības, taču tiesā nav iesniegusi aprēķinu, kas pamatots ar pierādījumiem par zemes kadastrālo vērtību un aprēķiniem par īpašuma nodokli.

Tiesa uzskatījusi, ka nomas maksas apmērs periodā no 2002.gada 22.maija līdz 2007.gada 31.decembrim nosakāms 6 Ls (8,54 EUR) gadā, ievērojot, ka puses par šādu nomas maksas apmēru par to pašu priekšmetu jau bija vienojušās iepriekš ar 1997.gada 15.oktobra, 1998.gada 15.oktobra un 1999.gada 15.oktobra zemes nomas līgumiem. Tiesa pieņēmusi, ka agrākie noteikumi nav grozīti (Civillikuma 2123.pants). Šādu apmēru tiesa vērtējusi kā samērīgu, adekvātu un taisnīgu samaksu par 40 m^2 liela zemesgabala lietošanu. Lietā nav iesniegti pierādījumi, pēc kuriem varētu vadīties tiesa, lai noteiktu lielāku nomas maksas apmēru attiecīgajā periodā. Tādējādi secināts, ka par šo periodu atbildētājam ir izveidojies nomas maksas parāds 33,66 Ls jeb 47,89 EUR (3,66 Ls (5,21 EUR) par periodu no 2002.gada 22.maija līdz 2002.gada 31.decembrim + 30 Ls jeb 42,69 EUR par periodu no 2003.gada 1.janvāra līdz 2007.gada 31.decembrim).

Tā kā starp pusēm nav strīda par to, ka zemes kadastrālais novērtējums 2008.gadam par zemes platību 10622 kvm bija 31863 Ls (45336,96 EUR), tātad 40 m^2 - 119,60 Ls (170,18 EUR), tiesa uzskatījusi, ka laika periodā no 2008.gada 1.janvāra nomas maksas aprēķins veicams, nosakot to 10% apmērā no zemes kadastrālās vērtības 119,60 Ls (170,18 EUR), kas ir 11,96 Ls (17,02 EUR) gadā. Lietā nav pierādījumu, ka zemes kadastrālā vērtība arī turpmākajiem gadiem būtu tāda pati. Taču, tā kā tiesai nav ziņu par citas vērtības esamību, tā arī turpmākajā periodā noteikusi nomas maksas apmēru 11,96 Ls (17,02 EUR) gadā, kas ir adekvāts un atbilst normālām tiesiski ekonomiskām attiecībām attiecīgajā periodā un Civillikuma 2120.pantā ietvertajai nomas maksas jēdziena izpratnei. Tādējādi secināts, ka periodā no 2008.gada 1.janvāra līdz 2011.gada 30.novembrim nomas maksas parāds ir 46,84 Ls jeb 66,65 EUR (35,88 Ls (51,05 EUR) par periodu no 2008.gada 1.janvāra līdz 2010.gada 31.decembrim + 10,96 Ls (15,60 EUR) par periodu no 2011.gada 1.janvāra līdz 2011.gada 30.novembrim).

Tādējādi no atbildētāja /pers. F/ par labu prasītājai piedzīts nomas maksas parāds par laiku no 2002.gada 22.maija līdz 2011.gada 30.novembrim 80,50 Ls (114,54 EUR), bet pārējā daļā prasība par lielākas naudas summas piedziņu noraidīta.

Pastāvot iepriekš konstatētajiem apstākļiem, atzīts, ka nepastāv pamats prasības pret /pers. H/ apmierināšanai un tā noraidīta visā tās kopumā.

Lai gan prasības grozījumos prasītāja atsaukusies uz Civillikuma normām par zaudējumu atlīdzināšanu, tiesa nav konstatējusi, ka prasītāja būtu norādījusi uz kādu citu zaudējumu rašanās pamatu, izņemot nomas maksas nemaksāšanu, uz kādām konkrētām prettiesiskām atbildētāja darbībām, kuru rezultātā viņai būtu radušies zaudējumi.

Tā kā prasītāja grozījusi prasījumu daļā par zaudējumu piedziņu, samazinot prasītās summas apmēru, tādējādi neuzturot prasījumu pārējā daļā par zaudējumu 222,60 Ls (316,73 EUR) piedziņu, atbilstoši Civilprocesa likuma 223.panta 4.punktam tiesvedība šajā prasības daļā izbeigta.

Spriedumu daļā pārsūdzējusi prasītāja, lūdzot tiesu piedzīt no atbildētāja zaudējumus pilnā apmērā. Norādīts, ka spriedumu pārsūdz daļā, ar kuru noraidīta prasība par nomas maksas piedziņu pilnā apmērā, ņemot vērā, ka prasība celta par zaudējumiem 900 Ls (1280,58 EUR), bet piedzīti 80,50 Ls (113,83 EUR) piedziņu

Apelācijas sūdzībā (1.sēj.l.l.4-9) minēts, ka tiesa noteikusi nesamērīgi mazu nomas maksu, līdz ar to veidojas negodīga attieksme pret garāžu lietotājiem, kuri godprātīgi noslēdz nomas līgumus un maksā zemes nomas maksu.

Ar Madonas pilsētas domes 2006.gada 28.decembra protokola lēmumu pierādīts, ka /pers. H/ lieto garāžu, jo ar minēto lēmumu /pers. H/ lietošanā esošajai garāžai piešķirta adrese. No kā izriet, ka /pers. H/ sniedz nepatiesu informāciju par to, ka viņš garāžu īrēja tikai divus trīs gadus.

Tiesa nepamatoti piemērojusi Civillikuma 2123.pantu, jo tas nav piemērojams, ja līgumā tieši noteikts, ka par nākamo periodu par nomas maksu ikreiz jāvienojas īpaši.

Zemesgabala nomas līgumos, kas slēgti 1997., 1998., 1999.gadā, puses vienojušās, ka nomnieks apņemas nomaksāt zemes nodokli. Lietā nav pierādījumu, ka /pers. F/ būtu nomaksājis zemes nodokli. Tāpat nomas līgumos noteikts, ka nomnieks nevar zemesgabalu bez iznomātāja piekrišanas iznomāt citām personām, pretējā gadījumā piemērojama soda nauda.

Civillikums pieņemts 1937.gadā, kad zemes kadastrālā vērtība un valsts ekonomiskā situācija nemainījās tik strauji kā konkrētās civillietas tiesvedības laikā. Situācija 1998.gadā ne tuvu nav pielīdzināma situācijai 2008., 2009.gadā gan sakarā ar nemitīgi augošo inflāciju, gan "trekno gadu" iespaidu uz zemes kadastrālo vērtību.

Tas, ka nomas maksai jāatbilst normālām tiesiski ekonomiskām attiecībām, vairākkārt atzīts Augstākās tiesas Senāta spriedumos (2010.gada 7.aprīļa spriedums lietā Nr.SKC-93/2010, 2011.gada 26.oktobra spriedums lietā Nr.SKC-297/2011).

Iespriežot lietu, jāņem vērā Civillikuma 5.pants. Ja tiesa uzskata, ka prasītājs par kādu apstākli nav iesniedzis pierādījumus, tai jāpaziņo par to pusēm, dodot laiku iesniegt tos. Ja tiesa uzskatīja, ka lietā nav iesniegts 90 Ls (128,06 EUR) pamatojošs aprēķins, tai bija jānorāda prasītājai uz šo apstākli, un jādod laiks pierādījumu iesniegšanai.

Pie iepriekš minētajiem apstākļiem Civillikuma 2120.panta nepiemērošana un 2123.panta piemērošana novedusi pie nepamatota sprieduma – atlīdzības par prasītājas tiesību aizskārumu neadekvāti maza novērtējuma.

Tieši uz šīs pašas zemes par šī paša garāžu kooperatīva /Nosaukums A/ garāžām Vidzemes apgabaltiesa spriedumā lietā Nr.C05033509 atzinusi, ka nomas maksa nosakāma 15% no zemesgabala kadastrālās vērtības, papildus nomas maksai nomniekam ir pienākums samaksāt likumiskos 6% gadā no parāda summas.

Tieši atbildētājam bija zināms, ka garāža ir nelikumīga būve, bet viņš 30 gadus nav centies šo garāžu ne legalizēt, ne nojaukt. Lietā nav neviena pierādījuma un loģiski saprotams, ka /pers. F/ garāžu iznomāja, gūstot peļņu.

Tiesa, nosakot nomas maksas apmēru, nav apsvērusi, vai šāda nomas maksa ir samērīga, t.i., vai tā līdzsvaro pušu pretējās intereses un pilda nomas līgumam raksturīgo atlīdzības funkciju, ņemot vērā zemes īpašnieces izdevumus par zemes uzturēšanu un apsaimniekošanu, kā arī viņas pienākumu maksāt nekustamā īpašuma nodokli.

Izskatot lietu, tiesai jāņem vērā, ka garāža personai ir greznuma, nevis pirmās nepieciešamības priekšmets, ka garāža atrodas izdevīgā vietā – pilsētā, ka nomnieks šo zemi lieto ne tikai, lai uzturētu savu lietojamo būvi, bet arī regulāri braucot pa pievadceļiem ar mašīnu, kas ir ļoti intensīvs zemes izmantošanas veids. Jāņem vērā arī paša nomnieka negodprātīgā rīcība – ilgstošā nomas maksas nemaksāšana pat minimālā apmērā.

Tiesas noteiktā nomas maksa 6 Ls (8,54 EUR) gadā par 40 kvm zemes, kas par 1 kvm ir 0,0125 Ls (0,0178 EUR) mēnesī, ir pretrunā tiesu praksei. Analogā gadījumā – garāžu kooperatīva strīdā ar zemes īpašniekiem par nomas maksu pilsētā nomas maksa tika noteikta 0,15 Ls (0,21 EUR) par 1 kvm mēnesī (civillieta Nr.C28404002), un šādu nomas maksas apmēru par samērīgu atzinis arī Augstākās tiesas Senāts.

/pers. F/ izīrē garāžu, par kuras apsaimniekošanu un apsardzi prasītāja maksā lielu naudu, viņš gūst peļņu, bet tiesa nosaka nesamērīgi mazu nomas maksu.

Ir negodīga situācija, ka tie, kuri neizvairījās no zemes īpašnieces un noslēdza nomas līgumus, maksā 60-90 Ls (85,37-128,06 EUR) gadā, bet /pers. F/ un /pers. H/ samaksā 10 reizes mazāku summu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma pārejas noteikumu 109.punktu un Augstākās tiesas priekšsēdētāja 2015.gada 30.oktobra lēmumu civillietas izskatīšana no Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas nodota Vidzemes apgabaltiesai kā apelācijas instances tiesai.

Tiesas sēdē /pers. F/ prasību un apelācijas sūdzību neatzina. Paskaidroja, ka prasītājas rīcība, paņemot garāžu un vēl prasot naudu, nav godīga. Paskaidroja, ka jau piecpadsmit gadus ir pensionārs, ir veselības problēmas, bet maksā tiesas piedzīto summu, taču visu summu nav samaksājis, jo spriedumā norādītais konts ir slēgts.

Prasītāja prasa nesamērīgi lielu nomas maksu, par blakus esošo zemi jāmaksā tikai 5 EUR gadā.

Lieta izskatāma prasītājas /pers. G/, viņas pārstāves /pers. L/ un atbildētāja /pers. H/ prombūtnē. Par tiesas sēdi prasītājas pārstāvei un atbildētājam paziņots Civilprocesa likuma 56.pantā noteiktā kārtībā, nosūtot tiesas pavēsti. Tiesā saņemts prasītājas pārstāves /pers. L/ iesniegums ar lūgumu izskatīt lietu bez viņas un prasītājas klātbūtnes. Ievērojot minēto, kā arī tiesai nekonstatējot Civilprocesa likuma 209., 210.pantā minētos pamatus lietas izskatīšanas atlikšanai, lieta izskatāma prasītājas /pers. G/, viņas pārstāves /pers. L/ un atbildētāja /pers. H/ prombūtnē.

/pers. G/ tiesā iesniegusi rakstveida paskaidrojumu, norādot uz tiesu praksi Augstākās tiesas palātas lietās Nr.PAC-0303/2014 un PAC-0165/2014, uz judikatūru lietā SKC-1833/2015. Norādīts uz ieņēmumu - izdevumu pozīcijām par garāžu, ieņēmumiem 2015.gadā - 799,60 EUR un izdevumiem 3687,56 EUR, zaudējumiem 4349,94 EUR, norādīts uz tiesāšanās izdevumiem dažādās lietās, uz nekustamā īpašuma vērtētāja /pers. N/ novērtējumu, kurā noteikta zemes gabala vērtība 84000 Ls, visvairāk iespējamā nomas maksa 0,10 Ls /m^2 mēnesī, norādīts, ka uz šo brīdi īpašuma un nomas cenas paaugstinās. Norādīts uz 2015.gada 13.marta spriedumu lietā SKC-0004/2015, kad identiskā lietā tiesa noteikusi nomas maksu 0,15 Ls par kvadrātmetru, norādot, ka nevajadzētu vadīties no kadastrālās vērtības, jo zemes gabalam ir pazemināta bāzes vērtība.

Motīvu daļa

Tiesa, iepazinusies ar lietas materiāliem, izvērtējusi pierādījumus lietā, uzskata, ka prasība ir noraidāma.

Civilprocesa likuma 203.panta otrā daļa paredz, ka gadījumā, ja spriedums pārsūdzēts kādā daļā, tā nepārsūdzētajā daļā spriedums stājas spēkā, kad notecējis termiņš tā pārsūdzēšanai.

Puses nav pārsūdzējušas Vidzemes apgabaltiesas kā pirmās instances tiesas spriedumu daļā, ar kuru tiesa nospriedusi: 1) atzīt /pers. G/ īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu - garāžu Nr.53, /adrese/, telpu grupas kadastra apzīmējums /numurs A/, 2) atzīt, ka laika posmā no 2002.gada 22.maija līdz 2011.gada 30.novembrim starp /pers. G/ kā iznomātāju un /pers. F/ kā nomnieku pastāvējušas zemes nomas tiesiskās attiecības ar to būtiskām sastāvdaļām - nomas priekšmetu - zemesgabalu 40 kvm platībā "/Nosaukums A/", Madonā, nomas maksu - periodā no 2002.gada 22.maija līdz 2007.gada 31.decembrim 6 Ls (8,54 EUR), periodā no 2008.gada 1.janvāra līdz 2011.gada 30.novembrim 11,96 Ls (17,02 EUR); 3) no /pers. F/ par labu /pers. G/ piedzīts nomas maksas parāds 80,50 Ls (114,54 EUR) par periodu no 2002.gada 22.maija līdz 2011.gada 30.novembrim, 4) noraidīta prasība pret /pers. H/, 5) izbeigta tiesvedība prasības daļā par zaudējumu 222,60 Ls piedziņu. Spriedums šajā daļā stājies likumīgā spēkā un tiesa apelācijas kārtībā šos prasījumus neskata.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta nosacījumiem, ņemot vērā apelācijas sūdzībā izteikto lūgumu piedzīt no /pers. F/ zaudējumus un norādīto, ka spriedums pārsūdzēts daļā, ar kuru noraidīta /pers. G/ prasība, tiesa apelācijas kārtībā skata lietu tādā apjomā kā lūgts apelācijas sūdzībā, tātad par zaudējumu 1166,04 EUR apmērā piedziņu no /pers. F/.

Madonas zemesgrāmatas nodaļas Madonas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs B/reģistrētā nekustamā īpašuma "/Nosaukums A/", kadastra Nr. /numurs C/, kas sastāv no zemes gabala 10622 kvm platībā īpašniece kopš 1997.gada 7.novembra ir /pers. G/.

Nav strīda, ka uz zemes atrodas padomju varas gados celtas būves - garāžas, tai skaitā būve ar kadastra Nr./numurs A/, kurā ietilpst 45 garāžu boksi (Nr.29-73), tai skaitā strīdus garāža, kurai piešķirta adrese - garāža Nr.53, /adrese/.

Nav arī strīda par pirmās instances tiesas konstatēto faktu, ka no 1997.gada 15.oktobra līdz 2011.gada 30.novembrim /pers. F/ ir lietojis garāžu Nr.53, kura atrodas uz /pers. G/ piederošas zemes, līdz ar to viņš lietojis arī 40 m^2 zemi, ka laika periodā līdz 2002.gada 22.maijam prasītāja ar /pers. F/ ir noslēgusi trīs zemes nomas līgumus ar nomas maksu 6 Ls gadā par 40 m^2 zemes lietošanu (1.sēj.l.l.151-153).

Pirmās instances tiesa pamatoti noraidījusi prasību par zaudējumu 1166,04 EUR piedziņu no /pers. F/. Apelācijas instances tiesa, atzīstot spriedumā ietverto pamatojumu par pareizu un pilnībā pietiekamu, pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai (Civilprocesa likuma 432.panta piektā daļa). Apelācijas sūdzībā minētie argumenti nav pamats atšķirīga sprieduma taisīšanai lietā.

Prasība par zaudējumu piedziņu noraidāma, atzīstot, ka prasītāja nav pierādījusi radušos zaudējumus un nav pareizi izpratusi nomas maksas parāda un zaudējuma jēdzienus.

Civillikuma 1772.pants noteic, ka jau cēlies zaudējums var būt vai nu cietušā tagadējās mantas samazinājums, vai arī viņa sagaidāmās peļņas atrāvums. Civillikuma 1787.pants noteic, ka, aprēķinot atrauto peļņu, nav jāņem par pamatu tikai varbūtības, nedrīkst būt šaubu vai vismaz jābūt pierādītam līdz tiesisku pierādījumu paticamības pakāpei, ka šāds pametums cēlies. Civillikuma 1775.pants paredz, ka katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina. Tiesību teorijā atzīts, ka zaudējumu atlīdzības prasības apmierināšanai ir jākonstatē obligāti priekšnosacījumi - personas prettiesiska rīcība, zaudējumu esamība un to konkrēts apmērs, cēloniskais sakars starp vainojamās personas prettiesisku rīcību un zaudējumiem, kā arī jākonstatē cietušā atbilstoša rūpība. Minētie priekšnosacījumi, prasot zaudējumu piedziņu tiesā, atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta nosacījumiem ir jānorāda un jāpierāda tai personai, kura prasa zaudējumu piedziņu, tātad prasītājai lietā, kura tos nav pierādījusi.

Jautājums par zaudējumu piedziņu apskatāms par periodu, kas pārsniedz desmit gadus jeb Civillikuma 1895.pantā noteikto noilguma termiņu, kurā izbeidzas saistību tiesības. Tā kā prasība pret /pers. F/ celta 2012.gada 22.maijā, tiesa vērtē periodu no 2002.gada 22.maija.

Minētajā periodā pušu starpā nav pastāvējušas nekādas līgumiskās attiecības, kamdēļ nav iespējams konstatēt zaudējumu jeb pametumu, kas būtu radīts līgumattiecību ietvaros, kādai no pusēm pārkāpjot līgumiskās saistības, nemaksājot pielīgtu, noteiktu un pusēm skaidri zināmu nomas maksājumu apmēru.

Prasītāja arī nav pierādījusi apgalvoto, ka /pers. F/ ar prettiesisku rīcību būtu nodarījis zaudējumus. Par prettiesisku rīcību nevar atzīt padomju varas gados uzceltās garāžas, zem kuras atrodoša zeme reformas gaitā atdota bijušā īpašnieka mantiniekiem, lietošanu. Tāpat par prettiesisku rīcību nevar atzīt vienas no pusēm - zemes īpašnieka vienpusēji iedomātas nomas maksas, par kuru puses nav vienojušās, kuru nav noteikusi tiesa, kura nav noteikta likumā, nemaksāšanu.

Tiesa norāda, ka gadījumā, ja nomnieks, dalīta nekustamā īpašuma gadījumā arī piespiedu nomas attiecībās, nav samaksājis nomas maksu jeb civilos augļus (Civillikuma 855.pants), izveidojas parāds, kas arī prasāms un piedzenams kā nomas maksas, kurā ietverta arī peļņas daļa, bet kas nav zaudējumi, parāds, kura piedziņai ir konstatējami citi atšķirīgi no zaudējumiem priekšnosacījumi - nomas priekšmets un nomas maksas apmērs. Nesamaksātā nomas maksa nav ne esošās mantas samazinājums, ne sagaidāmās peļņas atrāvums. Zaudējumu, arī negūtās peļņas piedziņai atšķirībā no nomas maksas parāda piedziņas ir konstatējami citi - tiesas iepriekš norādītie priekšnosacījumi.

Atšķirībā no pirmās instances tiesā celtās un uzturētās prasības, apelācijas sūdzībā, neminot šādus prasījumus, tomēr norādīts, ka tiesa ir noteikusi nesamērīgi mazu nomas maksu. Taču šis iebildums nav pamats zaudējumu piedziņai no atbildētāja.

Pirmkārt, nomas maksa, par kuru puses nav vienojušās un kuru nav noteikusi tiesa, nav prasītājai cēlušies zaudējumi tiesas iepriekš minēto apsvērumu dēļ.

Otrkārt, tiesai nav pamata lemt par lielāka nomas maksas apmēra noteikšanu apskatāmajā laika periodā no 2002.gada 22.maija līdz 2011.gada 30.novembrim. Prasītājas apelācijas sūdzībā minētie argumenti, apsvērumi un pierādījumi nav pamats nomas maksas apmēra palielināšanai, tie nedod pamatu tiesai atkāpties no Civillikuma 2123.pantā noteiktā, ka gadījumā, ja par nomas maksu nav nekas noteikti norunāts, bet, ja to pašu priekšmetu jau agrāk nomājusi tā pati persona, tad pieņemams, ka agrākie noteikumi nav grozīti. Tātad, konstatējot, ka līdz 2002.gada 22.maijam starp pusēm pastāvējusi vienošanās par nomas maksu 6 Ls gadā par vienu m^2 zemes, atbilstoši likuma nosacījumiem pieņemams, ka šie noteikumi nav grozīti, līdz brīdim, kad tiesa noteikusi lielāku nomas maksas apmēru.

Prasītāja atsaukusies uz tiesību teorijā norādīto, ka panta nosacījumi attiecībā uz maksu nav piemērojami, ja līgumā tieši noteikts, ka par nākamo periodu nomas maksu jāvienojas īpaši. Pirmkārt, nav pierādījumu par šāda nosacījuma iekļaušanu noslēgtajos nomas līgumos, lietas materiālos esošie līgumi šādu nosacījumu nesatur. Otrkārt, gadījumā, ja šāds nosacījums būtu ietverts līgumā, bet puses par citas nomas maksas apmēru nevarētu vienoties, to atbilstoši Civillikuma 2123.panta nosacījumiem varētu noteikt tikai tiesa pēc tiesā celtas ieinteresētās puses prasības. Taču, kā redzams no lietas materiāliem, prasību pret /pers. F/ par nomas maksas apmēra noteikšanu /pers. G/ cēlusi tikai 2012.gada 22.maijā (1.sēj.l.l.165), pirms tam viņam arī nepiedāvājot slēgt citu nomas līgumu ar citādiem nosacījumiem. Līdz ar to tiesai nav pamata atkāpties no Civillikumā noteiktā principa nomas maksas apmēra noteikšanā un ir pamats uzskatīt, ka arī /pers. F/ bija pienākums maksāt 6 Ls gadā par zemi, uz kuras atradās viņa lietošanā esošā garāža.

Sākot ar 2008.gada 1.janvāri pirmās instances tiesa noteikusi nomas maksu 11,96 Ls gadā, tas ir, pat lielākā apmērā, nekā puses par to vienojušās iepriekš, šajā periodā nomas maksu nosakot 10 % apmērā no zemes vērtības, samērojot to ar zemes kadastrālo vērtību 2008.gadam jeb ar vienīgo novērtējumu, kas atradies lietā. Šim palielinātajam nomas maksas apmēram nav iebildis atbildētājs /pers. F/, spriedumu nepārsūdzot.

Atsaucoties uz judikatūru, prasītāja norādījusi, ka tiesa nav apsvērusi, vai tās noteiktā nomas maksa ir samērīga.

Apelācijas instances tiesa uzskata, ka nav pamata lemt par lielākas nomas maksas noteikšanu periodā no 2008.gada 1.janvāra līdz 2011.gada 30.novembrim, ka nomas maksa 10% apmērā no gada zemes kadastrālās vērtības, kādu noteikusi pirmās instances tiesa, ir samērīga, taisnīga un patiesa samaksa par nelielas 40 m^2 zemes

platības lietošanu, atbilstoša Civillikuma 5., 2120.panta noteikumiem, atbilstoša normālām tiesiski ekonomiskām attiecībām valstī. Tiesa ņem vērā, ka noma maksājama par zemi, uz kuras atrodas padomju varas gados celtas garāžas, tas ir apgrūtinājums, kas bija zināms prasītājai, atgūstot īpašuma tiesības uz zemi. Piespiedu nomas attiecībās dalīta nekustamā īpašuma gadījumā puses nevar izvēlēties, nodibināt nomas attiecības, vai nē, saistība ar nekustamajiem īpašumiem pusēm izveidojusies īpašuma reformas rezultātā, ko ņēmis vērā arī likumdevējs, atsevišķos gadījumos nosakot nomas maksas maksimālo apmēru.

Satversmes tiesas lietā (*2011.gada 27.janvāra spriedumā "Par likuma "Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" pārejas noteikumu 7.punkta, ciktāl tas attiecas uz zemi zem daudzdzīvokļu mājām, un likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" pārejas noteikumu 40.punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. un 105.pantam"*) pieaicinātā persona prof. Dr.iur. J.Rozenfelds norādījis, ka normālā ekonomiskā situācijā nekustamā īpašuma tirgus vērtība atbilst aptuveni piecu līdz desmit gadu nomas maksai par šo nekustamo īpašumu. Tiesību literatūrā izteikts viedoklis, ka nomas maksai noteiktā laika periodā jāsedz attiecīgās lietas vērtība, kas atkarībā no ieguldījuma riska pakāpes var īstenoties septiņu līdz trīsdesmit gadu laikā (*S.Bērtraitis. Nomas maksas noteikšana zemes piespiedu nomas gadījumā. Jurista Vārds, 2009.gada 19.maijs, Nr. 20, 4.lpp*). Nomas maksa 10 % apmērā no kadastrālās vērtības aptuveni desmit gadu laikā arī iznomātās zemes platības vērtību lietā.

Arī tiesu praksē šāda nomas maksas apmēra noteikšana ir atzīta par samērīgu, piemēram, 2002.gada 9.oktobra spriedumā civillietā SKC-551 nomas maksa noteikta 10 % apmērā no zemes kadastrālās vērtības; 10 % nomas maksas no kadastrālās vērtības noteikta arī citos gadījumos, lietās SKC- 197/2010; SKC-208/2010; SKC-228/2008. Tiesa turklāt šādu nomas maksājumu apmēru noteikusi arī gadījumos, kad uz citai personai piederošas zemes atrodas rūpnieciskas būves, ēku īpašniekiem peļņu nesošas būves, būves, kurās tiek veikta komercdarbība.

Piemēram, Valmieras pilsētas teritorijā atrodošs garāžu kooperatīvs zemes īpašniekam piespiedu nomas attiecību gadījumā maksā nomas maksu 6% apmērā no lietotās zemes platības kadastrālās vērtības gadā (*Valmieras rajona tiesas 2013.gada 10.septembra spriedums lietā C-0566-13/7*). Tiesas ieskatā šī situācija ir salīdzināma ar Madonas pilsētas teritorijā garāžu kooperatīva uzceltu garāžu nomas attiecībām.

Prasītāja apelācijas sūdzībā norādījusi uz dažādu citu nomas maksājumu apmēra pamatotību - 15 % no kadastrālās vērtības jeb 17,62 Ls vai 48 Ls līdz 120 Ls apmērā par kvadrātmetru zemes. Tiesa neuzskata, ka būtu pamats konstatēt pušu starpā pastāvošas piespiedu nomas attiecības, kurās nomas maksa sastādītu kādu no minētajām summām. Tiesa neuzskata, ka izskatāmajā lietā, nekonstatējot kādus īpašus apstākļus, būtu pamats atkāpties no ilgstoši tiesu praksē iedibinātās nomas maksājumu noteikšanas kārtības un noteikt lielāku nomas maksājumu apmēru par pirmās instances tiesas noteikto. atzīstot to lielāku par pirmās instances tiesas noteikto.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka pretēji pirmās instances tiesas norādītajam strīds par nomas maksas apmēru atrisināts citā lietā, kur nomas maksa noteikta 15 % apmērā no zemes kadastrālās vērtības jeb 17,62 Ls gadā (*spēkā stājies Vidzemes apgabaltiesas 2011.gada 23.augusta tiesas spriedums lietā Nr.C05033509*). Tiesa norāda, ka izskatāmais strīds nevar būt atrisināts un citā lietā konstatētais fakts nevar tikt atzīts par nodibinātu arī šajā lietā, ja prasītājas norādītajā civillietā ir bijis cits atbildētājs, cits lietas dalībnieks. Līdz ar to tiesa, nosakot samērīgu nomas maksu piespiedu nomas attiecībās, ņēmusi vērā tos apstākļus, kas saistīti ar konkrēto lietas dalībnieku. Tiesa nekonstatē pamatu, kāpēc šajā lietā nomas maksas apmērs būtu palielināms par pieciem procentiem.

Prasītāja rakstveida paskaidrojumos apelācijas instances tiesai ietvērusi un tiesā iesniegusi nekustamā īpašuma novērtējumu, kurā norādīts iespējamais nomas maksas apmērs 0,10 Ls par m^2 (2.sēj.l.l.60). Tiesa neuzskata, ka arī nomas maksa 48 Ls (68,30 EUR) gadā par 40 m^2 zemes piespiedu nomu būtu samērīga un taisnīga atlīdzība. Bez tam, minētais novērtējums paredzēts situācijai, kad šāda nomas maksa tiktu noteikta, pusēm rīkojoties labprātīgi un bez piespiešanas. Vērtējumā nav norādes, ar kādām situācijām ir salīdzināta noteiktā nomas maksa par kvadrātmetru zemes. Turklāt novērtējums, kas izgatavots 2013.gada 30.augustā, neattiecas uz apskatāmo laika periodu līdz 2011.gada 30.novembrim.

Tiesa arī ņem vērā, ka atbilstoši publiski pieejamos VZD datos norādītajai zemes kadastrālajai vērtībai 2015.gadā nomas zemes platības vērtība ir 56,88 EUR, kas ir mazāka par norādīto nomas maksājumu, tātad nomas maksa pārsniegtu 100 % no zemes kadastrālās vērtības gadā.

Tiesa neuzskata par pamatotu un taisnīgu norādīto nomas maksas apmēru 90 Ls (128,06 EUR) gadā, kas sasniegtu 50% no zemes kadastrālās vērtības 2008.gadā, kas tiesas ieskatā nav adekvāta un samērīga summa.

Apelācijas sūdzībā arī norādīts, ka pirmās instances tiesa nav devusi laiku nomas apmēra 90 Ls gadā pamatojoša aprēķina iesniegšanai. Pārmetumam nav nozīmes, jo arī apelācijas sūdzība nesatur šādu aprēķinu.

Prasītāja norādījusi, ka veidojas negodīga attieksme pret garāžu lietotājiem, kuri godprātīgi slēdz nomas līgumus un maksā nomas maksu.

Tiesas ieskatā ar citiem nomniekiem noslēgtie zemes nomas līgumi nevar kalpot kā pierādījums nesamērīgi lielas nomas maksas noteikšanai, nekonstatējot apstākļus, kāpēc citas personas ir piekritušas maksāt nomas maksu 50 - 100% vai pat vēl lielākā apmērā no zemes kadastrālās vērtības, kādi apstākļi pastāvējuši šādu nomas līgumu noslēgšanas brīdī, kādas iespējas maksāt nomas maksu bijušas norādītajiem nomniekiem.

Nav strīda par to, ka atbildētājs strīdus periodā ir pensionārs, kura ienākumu apmērs tiesas ieskatā neļauj maksāt minētās ievērojamās nomas maksas par neliela zemes gabala zem garāžas lietošanu.

Tiesa uzskata, ka noteiktā apmēra nomas maksa ļauj zemes īpašniekam saņemt pietiekamu atlīdzību par viņam piederošas lietas lietošanu, ievērojot, ka izveidojušās tiesiskās attiecības ir piespiedu nomas attiecības, ievērojot iznomājamās zemes platību, tās vērtību, ievērojot, ka uz prasītājas zemes atrodas 154 garāžas. Citu garāžu īpašnieku vai lietotāju rīcība, iespējams, arī izvairīšanās maksāt nomas maksu, prasītājas strīdi ar citu garāžu lietotājiem tiesas ieskatā nevar ietekmēt konkrētā garāžas lietotāja, kurš turklāt nav pretendējis uz garāžas īpašuma tiesībām, maksājamās nomas maksas apmēru.

Arī citi iebildumi apelācijas sūdzībā nav pamats zaudējumu piedziņai vai lielākas nomas maksas aprēķināšanai.

Prasītāja norādījusi, ka nomas maksa ir nesamērīgi maza, ņemot vērā /pers. G/ izdevumus teritorijas apsaimniekošanā un apsardzē. Tiesa nekonstatē minētos ieguldījumus, lietā nav pierādījumu par prasītājas izdevumiem minēto darbību veikšanai, kurus noliedz atbildētājs lietā.

Prasītāja norādījusi, ka neatbilst patiesībai tas, ka /pers. H/ nelieto garāžu, jo Madonas pilsētas domes 2006.gada 28.decembra protokolā Nr.20 norādīts, ka adrese tiek piešķirta /pers. H/ lietošanā esošajai garāžai.

Šai iebildei nav nozīmes, jo spriedums daļā, ar kuru noraidīta prasība pret /pers. H/, stājies likumīgā spēkā. Savukārt, ja prasītāja uzskatītu, ka nevis /pers. F/, kurš nekad nav bijis garāžas īpašnieks, ko, ceļot prasību par īpašuma tiesību atzīšanu sev, norādījusi pati prasītāja, bet gan /pers. H/ lietojis garāžu kādā laika periodā, kas pārsniedz trīs gadu periodu, tad /pers. F/ par šo periodu vispār nebūtu jāmaksā nomas maksa, taču tiesas konstatēto, ka par visu prasībā norādīto periodu garāžu lietojis un līdz ar to arī par zemi nomas maksa jāmaksā /pers. F/, nav apstrīdējuši ne prasītāja, ne /pers. F/.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka /pers. F/ nav nomaksājis zemes nodokli, kas pielīgts nomas līgumos. Pirmkārt, prasība par zemes nodokļa samaksu, pamatojoties uz noslēgtiem zemes nomas līgumiem, nav celta. Otrkārt, nav pierādījumu, ka /pers. G/ būtu norādījusi nomniekam ik gadu nomaksājamā zemes nodokļa apmēru. Šāds aprēķins, norādot nodokļa apmēru pa gadiem arī netika iesniegts tiesā.

Noraidot prasību, saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta nosacījumiem no /pers. G/ par labu valstij piedzenami ar lietas izskatīšanu pirmajā un apelācijas instancē saistītie izdevumi 18,11 EUR.

Vadoties pēc Civilprocesa likuma 189.-192., 432., 434.panta, tiesa

N O S P R I E D A:

noraidīt /pers. G/ prasību pret /pers. F/ par zaudējumu 1166,04 EUR piedziņu.

Piedzīt no /pers. G/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 18,11 EUR (astoņpadsmit eiro 11 centi).

Noteikt sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Augstākās tiesas Civillietu departamentā Civilprocesa likuma 451., 452.pantā minētajos gadījumos, iesniedzot kasācijas sūdzību Vidzemes apgabaltiesā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas datuma - 2016.gada 12.aprīļa.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Z.CERA

Tiesnesis A.BUKAVS